

Születésnap i Zsúr

Ez valakinek a születésnap i zsúrja. Vagy a Licnek vagy a Margitnak gondolom. Na apukám itt van hátul ebben a kis sapkában [középen, kis fehér sapkában].

Ezek pedig a Margit és a Liszi, a Kornélia, a Blanka néaninek a két kislánya [a két magyarruhás kislány az első sorban]. A Schiller Blankának - és a Baumhorn Lipótnak a gyerekei. Valószínűleg, hogy az ő lakásuk előtt lehetett. Ez valami jelmezbál-szerű lehetett, mert mindenkin valami jelmez van. Rengeteget voltak együtt az unokatestvérek, együtt nyaraltak mindig.

A kép valószínűleg a Baumhornéknál készült, Pesten. 1906-ban. A Baumhornék nagyon jómódúak voltak.

A lányokról elég sokat tudok. Az idősebb volt a Margit, ő hozzáment Kozma Imréhez, aki tőzsdebizományos volt. Jómódúak voltak, és lett nekik két gyerekük: a Péter és az Éva. És 1945 után ők is nagyon rendesek voltak, ugye ott voltunk mi is teljesen árván, ők megmaradtak, valahol bujkáltak. A gazdag embereknek könnyebb volt, persze túlélni. És odavették anyukámat ebbe a tőzsdebizományos irodába, és anyukám ott volt gyors- és gépíró, és hát amolyan bizalmas ember is, ő volt az egyetlen alkalmazott. És például ott a Szabadság téren volt egy kis vendéglő, anyukám azoknak az étlapját mindig gépelte, ennek fejében mindig kaptunk ott ebédet. Tehát én minden nap az iskola után bementem - gyalog persze - anyukámhoz oda, végig az Andrássy úton, és Nagymező utca, Arany János utca, és akkor elmentünk anyukámmal és megebédeltünk. Aztán én hazamentem tanulni, ő meg dolgozott.

Anyukám elmesélte, hogy milyen volt az államosítás 1949-ben. Ott volt persze akkor is ebben a tőzsdeirodában. Egyik reggel megjelentek és mondták neki, hogy ne mozduljon és semmihez ne nyúljon. Hát mondta, hogy én csak egy alkalmazott vagyok - ő nem mondta a rokonsági fokot, mert nem kérdezték -, ő csak egy alkalmazott. Akkor rögtön távozzon mondja, de adjon oda minden kulcsot, mindent, kasszát, mindent. Így zajlott az államosítás.

A Licinek a férje volt a Somogyi György, nagyon jónevű építész. Ő volt a Baumhorn Lipótnak a fiatal munkatársa. Én sokszor voltam náluk, mert az egyetlen gyerekük a Panni, az engem tanított mindenfélére. Nagyon szeretett, ő is ilyen - pont olyan idős volt, mint a bátyám, októberi volt - tehát 1927. októberben született a Panni. És szinte minden nap ott voltam, uzsonnáztam.

Ők nagyon izgalmasan éltek túl a háborút. Abban a házban, ahol laktak a Jókai utcában, volt egy Gestapo-parancsnokság. És ők nemcsak hogy hamis papírokkal ott bujkáltak, hanem a Panni dolgozott is nekik, és éjjel lelopakodott - mert volt kulcsa - és ellopott papírokat, és csinált hamis papírokat másoknak.

Panni a 70 éves születésnapján halt meg. Úgyhogy soha életében semmi baja nem volt, abszolút egészséges. Mi nagyon jóban voltunk. Mi egy pillanatig el nem szakadtunk, mindig leveleztünk egymással. 1956-ban kiment Angliába. Ott férjhez ment egy mérnökhöz, nagyon kedves, rendes ember, és lett egy fiuk a Francis. Elég szépen éltek. Panni dolgozott a Bábszínházban, mint bábtervező.

A Lici és a György pedig itt haltak meg Pesten. A Lici sokkal hamarabb. Panni addig, ameddig a papája élt, haza járt. S aztán mikor meghalt a papája, akkor úgy érezte, hogy itt már nincsen neki semmi kapcsolata. És fölébredt idős korára a zsidó öntudat őbenne egyedül, és ő mindig ment Izraelbe.